

M. Temple Richmond

ÅNDELIGE ELEMENTER I

Harry Potter

BØGERNE

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

ÅNDELIGE ELEMENTER I
**HARRY POTTER-
BØGERNE**

M. Temple Richmond

VidsomsNettet
www.visdomsnettet.dk

ÅNDELIGE ELEMENTER I HARRY POTTER-BØGERNE

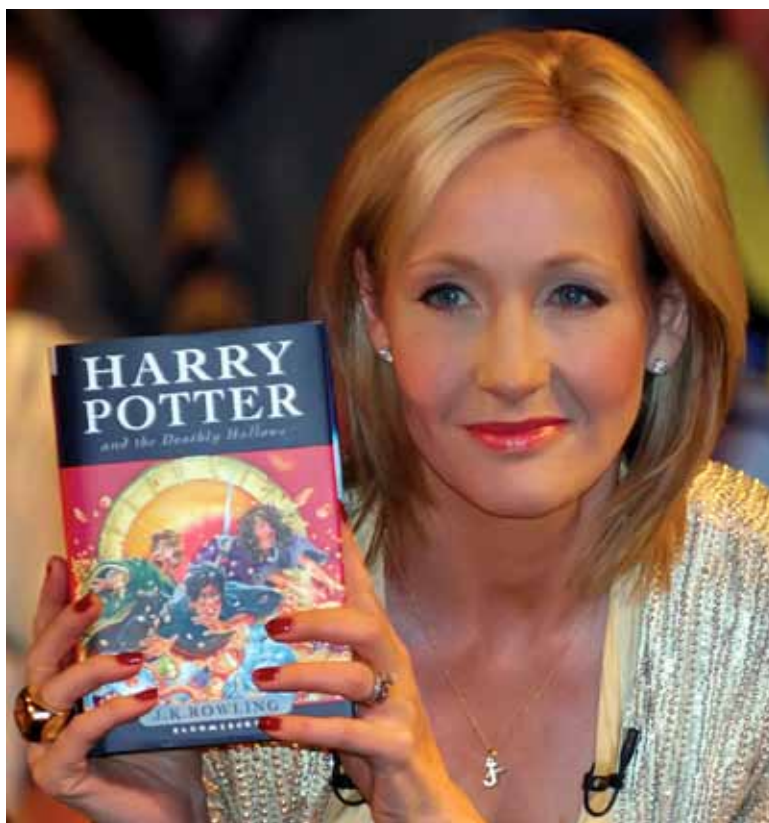
Af M. Temple Richmond
Fra The Beacon

(Oversættelse og redigering af Ebba Larsen)

Det er kun få mennesker, der endnu ikke har hørt om de salgsrekorder, som Harry Potter-bøgerne af den engelske forfatter J. K. Rowling opnåede. I de år der er gået siden den første af hendes bøger blev udgivet, er 250 millioner eksemplarer blevet solgt og oversat til 60 forskellige sprog¹. Da Rowlings bog *Harry Potter og Fønix-ordenen* blev udgivet i 2003, blev den nærmest slugt af 11 millioner mennesker de tre første måneder. Indstillingen til Rowlings tidligere bøger var på ingen måde mindre entusiastisk. Sidst i 1990-erne rykkede de tre første bøger helt op på førstepladsen af *New York Times Bestseller-liste*, hvor de forblev stabilt et helt år, indtil andre fiktionsforfattere overbeviste *The Times* om, at Rowlings Potter-bøger burde placeres i en separat kategori for børnelitteratur. Dermed ville bøgerne blive degraderet til at være uvedkommende litteratur – det var i hvert fald det, der var hensigten.

¹ Statistikkerne blev offentliggjort den 17. november 2003 af J.K. Rowlings agent Christopher Little og blev rapporteret af Reuters New Service, I.D.#3834075.

J.K. Rowling

Imidlertid er denne placering ikke den endelige, for det er absolut ikke en udbredt opfattelse, at Potter-bøgerne kun er børnelitteratur. J.K. Rowling har sagt, at hun aldrig har haft til hensigt at skrive Potter-bøgerne udelukkende for børn – hendes ønske var at skabe noget, som også var interessant for voksne². Opfatter man de sidste statistikker som en tendens, så er hendes forsøg på at vække interesse hos de voksne lykkedes, for man anslår nu – ifølge pålidelige beregningsmetoder – at 43% af hendes læsere er voksne³. Når man siger, at salget af 250 millioner eksemplarer svarer til 50 millioner sæt med 5 bind i hvert sæt, så får man et tal, der viser, at cirka 22 millioner voksne læsere over hele Jorden har brugt tid på og fundet det interessant at læse Harry Potter-bøgerne.

Selvom nogle litterære analytikere har påstået, at det bare er kedelig statistik, der afslører læsernes såkaldte ungdommelige eller degenererede tilstand, så findes der dog noget meget dybere i emnerne, end det, øjet umiddelbart ser. Denne artikel har til hensigt at vise, at Harry Potter-bøgerne i virkeligheden er fuld af personer og situationer, der dramatiserer en række temaer og begreber, som hører til voksenlivet, og at de indeholder tydelige og iøjnefaldende elementer, der refererer til det, man kunne kalde den begyndende Nye Tidsalders åndelighed – og det er et vigtigt og kontroversielt emne i verdens religiøse samfund.

En generel forståelse af den store strøm af påvirkninger blev defineret af religionsforskeren Robert Ellwood, der vedkender sig det, han kalder New Age-bevægelsen, og som han karakteriserer som:

² Citat på Yahoo Harry Potters hjemmeside for voksne og i Marc Shapiro, *J.K. Rowling: The Wizard Behind Harry Potter*, p.84.

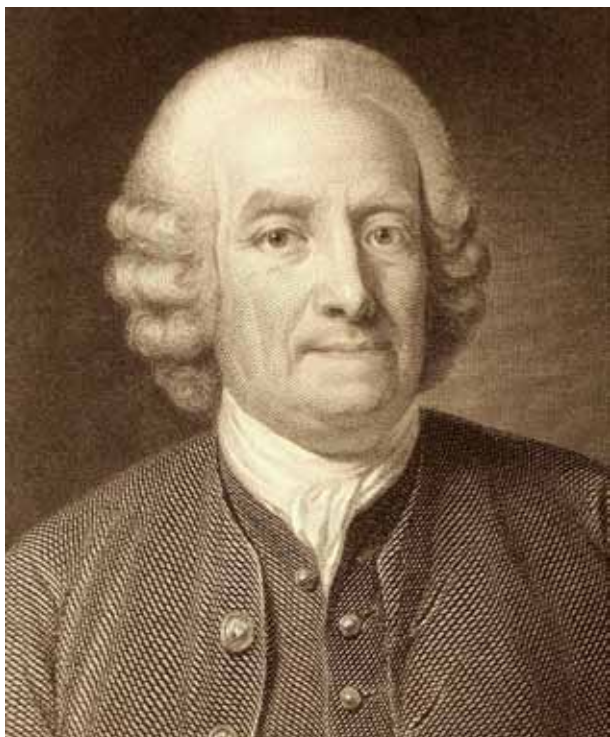
³ *The Washington Post*, den 23. september 2003.

"... en midlertidig manifestation af en vestlig alternativ åndelig tradition, der går tilbage til den græske og romerske tid og måske længere. Denne strøm flyder som en underjordisk flod gennem de kristne århundreder og bliver synlige i renæssancens okkultisme ... i Rosenkorsordenens oplysninger, i det attende århundredes Frimurerorden og i det nittende århundredes åndsvidenskab og teosofi".⁴

Gordon Melton, der er samtidsreligionsforsker, påstår, at det store fremstød af Den Nye Tidsalders bevægelser udgik fra *Det Teosofiske Samfund*, der blev grundlagt af H.P. Blavatsky⁵. Teosofien blev udbredt og kendt for sin formulering af en esoterisk doktrin, der har tilknytning til hermetismen og dens beslægtede retninger.

Det samme siges om Den Nye Tidsalders lære af den europæiske forsker Wouter Hanegraaf, der konkluderer, at det, han kalder Den Nye Tidsalders religion, med berettigelse kan ses som en synliggørelse af den vestlige esoteriske tradition⁶ – og hans kollega Antoine Faivre definerer det som en del af de specielle strømninger⁷. Som konsekvens kan man se disse strømninger som bifloder, der løber ind i en større flod af alternativ åndelighed i den sidste del af det 20. århundrede og videre ind i det 21. århundrede.

Ved at benytte nogle af Hanegraafs studier som grundtræk på Den Nye Tidsalders åndelighed kan man sige, at hans paradigme er opbygget omkring flere af de grundlæggende nøgleord. De vigtigste blandt dem må være de hermetiske ord "*som foroven, således også forneden*", fordi denne aforisme kan fortolkes på to måder.

Den første måde er typisk for Den Nye Tidsalders trossystem ved at indeholde det hermetiske princip om korrespondens, hvori det siges, at alt i det skabte univers har tilknytning til alt andet, der har tilsvarende kvaliteter og karaktertræk. Dette er grundlaget for astrologiske tænkemåder og for lignende discipliner i alkymi, og er desuden et element, man kan finde i værker af det 19. århundredes åndsforskere Emmanuel Swedenborg (billedet) og Andrew Jackson Davis (navne, der dog stort set er ukendte for nutidens søgende mennesker).

Den anden måde, som aforismen "*som foroven, således også forneden*" kan bruges på i relation til trosretningerne i Den Nye Tidsalder og resultere i fokusering på tænkning (der repræsenterer foroven), er den skaben-

4 Robert Ellwood, "How New is the New Age" in Lewis and Melton, eds, *Perspective on the New Age*, p. 59.

5 J. Gordon Melton, "Introduction", p. xi, in Lewis and Melton, eds. *Perspective on the New Age*, Wouter J. Hanegraaf, *New Age Religion and Western Culture*, p. 400.

6 Wouter J. Hanegraaf, *New Age Religion and Western Culture*, p. 400.

7 Antoine Faivre, *Access to Western Esoterisme*, pp. 52-70.

de impuls i stoffet (der repræsenterer forneden), og det betyder, at sådan som et menneske tænker, sådan bliver tænkerens manifesterede virkelighed, uanset om tænkeren er Gud eller menneske.

Endnu en nøgle til Den Nye Tidsalders grupper overbevisning, der kan udledes af Hanegraafs præsentation, er teosofiens fortolkning af ondskab. Ifølge Hanegraaf er en stor del af Den Nye Tidsalders grupper enige om, at ondskab ikke eksisterer som et princip eller en kraft, for det onde er ikke andet end uvidenhed og en begrænset og ufuldkommen forståelse.

En anden af Den Nye Tidsalders grupper har stor indflydelse, der på afgørende måde adskiller sig fra det ovennævnte synspunkt. Denne vigtige indflydelse stammer fra Alice A. Baileys bøger, som Milton betragter som "*den vigtigste kilde til Den Nye Tidsalders opfattelse og begreber*"⁸. I Alice A. Baileys bøger omtales ondskab som en eksisterende faktor, som den Sorte Loge gav konkret udtryk under Anden Verdenskrig. Hun oplyser, at den Sorte Loge var den drivende kraft bag aksemagternes handlinger. En anden reference til ondskabens eksistens finder man i den invokation, som Alice A. Bailey er blevet kendt for – *Den Store Invokation* – som i fjerde vers har en linje, der lyder: "... *må (planen, kærligheden og lyset) forsegle døren til det onde*".

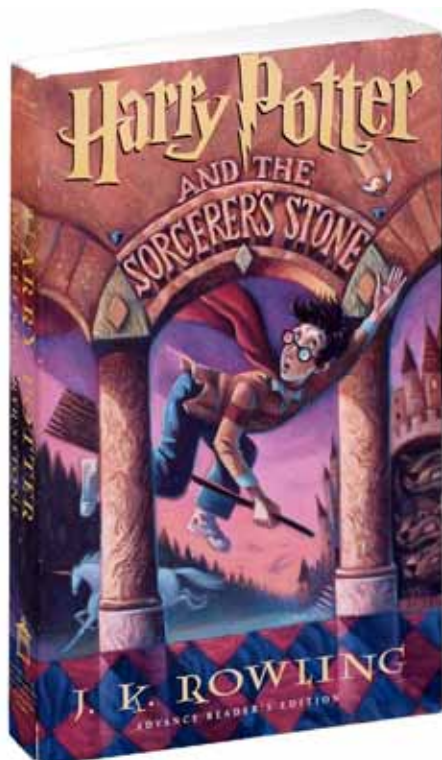
Man kan lægge vægt på tre områder: Det første er princippet om korrespondens, der er et grundprincip i den hermetiske filosofi. Det andet er tankens eller overbevisningens kraft. Og det tredje er afvisningen af, at der eksisterer ondskab – bortset fra i Alice A. Baileys bøger. Med disse tre begreber i tankerne fortsættes der nu med de emner, der findes i Harry Potter-bøgerne med tre hovedkategorier

1. Antydninger om den vestlige esoteriske tradition
2. Antydninger om Den Nye Tidsalders tradition i tænkning
3. Brydningerne mellem det gode og det onde

⁸ J. Gordon Melton, "Introduction", p.xi, i *Perspectives on the New Age*, Lewis and Melton, eds.

Bøgernes antydninger om Vestens esoteriske tradition

Man kan sige, at Den Nye Tidsalders åndsvidenskab i høj grad har ladet sig inspirere af Vestens esoteriske tradition. Det samme kan man sige om Rowlings Harry Potter-bøger, for det er tankevækkende, at de er fyldt med kendskab til historiske personer og dele af deres åndelige og litterære tradition.

Den første tydelige antydning ligger i titlen på Rowlings første Harry Potter-bog. Ved udgivelsen i USA fik den titlen *Harry Potter og Troldmandens Sten*, men den oprindelige titel, der blev brugt ved udgivelsen i England, er *Harry Potter og De Vises Sten*. "De Vises Sten" er naturligvis den korrekte og mest kendte i den alkymistiske tradition, fordi den både er en håndgribelig og metaforisk skat og et produkt af den filosofiske og spirituelle søgen, der anerkendes på grund af evnen til at transformere de grundlæggende metaller til ædelstene og til et evigt liv. Den alkymiske tradition indeholder det, som den første "sten" (i virkeligheden alkymisk sølv) blev udviklet til via en alkymisk proces af Nicholas Flamel⁹ – en respekteret historisk person, der blev kendt for at være en selvbestaltet alkymist, der levede fra 1330-1417¹⁰.

⁹ Paul Bembridge, p.242, i *The Rosicrucian Enlightenment Revisited*, ed. Ralph White.

¹⁰ Antoine Faivre, *Access to Western Esoterisme*, p. 55.

Nicholas Flanel selv er en afgørende person i handlingen i Rowlings første Harry Potter-bog. Helt centralt drejer det sig om, at Harry Potter og hans to venner må overbevise sig om sikkerheden for den sten, som det siges, at alkymisten har skabt for længe siden. Et særligt dramatisk vendepunkt i handlingen vises som en kendsgerning. På et bestemt tidspunkt bliver de tre elever i stand til at afsløre mysteriet og modstanden, der griber ind i deres verden, og hvad det hele drejer sig om. De kombinerer flere forskellige spor og forstår, at alle voksne og magtfulde mennesker i deres verden føler sig fastlåste i en intens bestræbelse på at forhindre De Visers Sten i at falde i hænderne på skrupelløse kræfter.

I denne proces læser de i en meget gammel bog et spændende afsnit – se følgende citat:

Det ældgamle studie af alkymi vedrører fremstillingen af De Visers Sten, der har en legendarisk substans med mystiske kræfter. Stenen kan transformere ethvert metal til rent guld. Den kan også skabe en livseliksir, der giver udødelighed til den, der drikker den.

Der har været mange rygter om De Visers Sten gennem mange århundreder, men den eneste sten, der i øjeblikket eksisterer, har Nicolas Flanel – den bemærkelsesværdige alkymist ... der fejrede sin 665 års fødselsdag sidste år ...¹¹.

Dette citat er helt enkelt en ny og utilsløret afsløring af den alkymistiske legende til trods for, at ordvalget i den amerikanske version ofte giver en let tilsøring af emnet. Citatet indeholder også utilslørede antydninger om de traditionelle Visers Sten og også den helt præcise og kendte dato for Nicholas Flanel's fødsel. Det kan forklares på denne måde: *De Visers Sten* blev første gang udgivet i 1997. Træk Flanel's alder 665 år fra dette årstal, og resultatet bliver 1332, og det er to år efter Flanel's officielle fødselsår. Men Rowling skrev dette i 1996 og refererede til året før, som altså er 1995. Træk 665 fra tallet 1995, så bliver resultatet præcis 1330, som er Flanel's fødselsår. Det er ikke sandsynligt, at alt dette kun er tilfældigheder, der reflekterer en tilfældig konvergens af henholdsvis kunstnerisk fantasi og officielle kendsgerninger.

11 J.K. Rowling, *Harry Potter and the Sorcerer's Stone*, p. 220.

Harry Potter selv kan i virkeligheden betragtes som en diskret forklædt alkymist, der er under oplæring, for situationen er komponeret af Rowling på en sådan måde, at den vil vække læserens forestilling om, at det er tilfældet. Rowling former Harry Potter som en nøglefigur i det fantasifulde spil Quidditch, der udspilles i luften af to hold, der konkurrerer mod hinanden, mens de sidder på flyvende kosteskafter. Harry Potter spiller den alt afgørende rolle som "søger", og det er "søgerens" rolle på hurtig cirkulerende måde at fange en lille flyvende og bevinget gylden kugle, der farer rundt i dette spil. Spillet kan på en måde sammenlignes med en krydsning af fodbold, hockey, baseball, tennis og boldspil. Forsiden på den første bog viser netop Potter i denne rolle få sekunder, før han fanger den vingede gyldne kugle og flyver videre på sit kosteskaft under en bue, og på denne bue er ordene "De Visers Sten" indgraveret. Billedsproget henleder tanken på, at Harry Potter stræber efter at opnå den højt skattede "gyldne" visers sten – med andre ord, han er selv alkymist. Derved deltager han i de bedste alkymistiske traditioner, som – ifølge specialister på området – inkluderer optagelse i en elitegruppe, der kalder sig "*Ordenen af den Gyldne Sten*".¹²

Det kræver et godt overblik for at kunne sammenfatte hele det sandsynlige forløb, men efterhånden bliver man klar over, at Rowling er velbevandret i emner, der betragtes som hemmelige og ukendte af masserne, og man overraskes ikke over, at hun studerede klassikerne ved *University of Exeter*. Viden om den alkymistiske tradition er kun et af de områder, hvor Rowling afslører dyb indsigt. Endnu en facet i Harry Potter-bøgerne er måske et endnu mere fængslende tema, der vedrører begrebet om *vildsvin*. Der findes mange modsatrettede meninger om dem, fordi det udfordrer påstande, som er værdsat af eliten af litterære forskere.

Temaet dukker af og til op hele vejen igennem Rowlings første bog. Læseren bliver introduceret til Hogwarts, der er den spændende magiske kostskole, som Harry og hans venner er optaget på. Skolens navn er indskrevet med et dekorativt billedskærearbejde på indgangsporten med de to piedestaler, der bærer vingede vildsvin udført i sten. Den billedlige opfattelse af en gris og et vildsvin forstærkes symbolsk af navnet på en nærliggende landsby, hvor Hogwarts studerende kan komme til kræfter. Den hedder Hogsmeade, og en af bygningerne, som de studerende fra Hogwarts tit besøger, er et elsket mødested, der hedder *Vildsvinets Storkro*.

¹² Ralph White, "Introduction", in *The Rosicrucian Enlightenment Revisited*, p.xiii, Ralph White, ed.

Efterhånden som handlingen udvikler sig, vil denne henvisning til grise og vildsvin nok ikke være fyldestgørende, for billedet af grise og vildsvin spiller en stor rolle i den engelske heraldiske symbolik og i de litterære meningsmodsætninger, der er henvist til. Specielt er det iøjnefaldende, at grise figurerer på hærens kapper, der stammer fra en kultiveret engelsk familie med efternavnet *Bacon*¹³, som adopterede – ifølge en gruppe forskere – den første uægte søn af den såkaldte jomfrudronning Elisabeth I af England. Det siges at denne uægte søn, som voksen blev ingen mindre end Sir Francis Bacon, og at det var ham, der skrev under pseudonymer som William Shaxper eller Shakespeare, Edmund Spenser, Sir Philip Sydney, Immerito og andre. Han lyste op i den engelske renæssance. Han var den vigtige og motiverende kraft bag den hemmelige Rosenkorsorden. Han udfærdigede den mystiske Fama og Confessio i det tidlige 1600-tal, og det var også ham, der formulerede mysterierne i Frimurerordenen.¹⁴

I denne sammenhæng er det passende at pege på, at det har mindre betydning, om henvisningerne til Francis Bacon er helt korrekte, end spørgsmålet er, om J.K. Rowling har viden om den litteratur, der dækker dette emne – for nemheds skyld refereres der til dette i denne artikel som *Bacon-traditionen*. Siden tiden omkring 1880-erne er opfattelsen af Bacon-traditionen blevet udbredt af flere personer og grupper.¹⁵

Bacon-traditionen påstår, at Francis Bacon (1561-1626) blev inspireret af sin kontakt til datidens vestlige esoteriske traditioner, da han i sin ungdom rejste på det europæiske kontinent. Rejsen inspirerede ham til at beslutte, at han ville tage initiativet til en bevidsthedsudvikling i "hele verden". Denne beslutning overholdt han ved at fuldføre mange omfattende litterære værker under dække af pseudonymer.

13 Peter Dawkins, *Arcadia*, p. 182.

14 Peter Dawkins, *Arcadia*, p. 182. Se specielt Peter Dawkins, *Arcadia*, og Alfred Dodd, *Francis Bacons Personal Life Story ...*

15 Bemærkninger om dette modsætningsforhold findes i korrespondance til H.P. Blavatsky dateret 1883 i *H.P. Blavatsky Collected Works*, ed. De Zirkoff, v.IV, p. 602. Det er muligt, at der eksisterer beviser på en endnu tidligere korrespondance.

Anonymitet var nødvendig, fordi hans nedstamning måtte skjules i de farefulde politiske og teologiske intrigante år i det elizabethanske England. Alligevel siges det, at Bacon har efterladt rigeligt med antydninger om sin virkelige identitet i mange kryptiske symboler, der bl.a. omfatter vildsvinebilleder på titelblade til de mange litterære værker, der tilskrives ham. Selv et kortfattet studie af disse historiske symboler åbenbarer en tydelig fremstilling af vildsvinet og en overbevisende vedholdenhed af en kunstnerisk plan samt mange andre omfattende piktografiske¹⁶ antydninger, der antyder, at der findes mere vedrørende forfatterskabet end det utrænede øje ser.

Hvem var Francis Bacons far? Ifølge historikeren Alfred Dodd og andre var Francis Bacons biologiske far en mand, der hed Robert Dudley (billedet). Robert Dudleys slægt tilhørte Tudor-linjen i den elizabethanske periode,¹⁷ en linje, som dronning Elizabeth I selv tilhørte. Navnet Dudley nævnes tidligt i Rowlings første Harry Potter-bog, og læserne bliver dér præsenteret for Harry Potters temmelig frastødende fætter – en usympatisk dummeper og overvægtig dreng, der hedder Dudley. Et sted i historien får han på magisk vis krøllet grisehale for at understrege hans dårlige opførsel.

Selvom man kan more sig over denne "falde på halen-komik", og selvom det til en vis grad er i orden at more sig over den forkælede dreng, så skjuler episoden et mere seriøst niveau, som Rowling ønsker at fortælle om. F.eks. at Harry Potter er i slægt med et "svin" (læs vildsvin).

Fætteren Dudley fremstilles i Potter-bøgerne som en forkælet og hjerteløs gris, men her i relation til Potters slægtskab er det relevante ord "vildsvin". Man kan konkludere, at Rowling har portrætteret Harry Potter som en slægtning til en grise-/svine-/vildsvine-familie, der med heraldisk symbolisme betyder: *Han hører til Bacon-familien*. Ligesom Sir Francis var et "uønsket og uvelkomment" barn, på samme måde er Harry Potter det også. På grund af sine biologiske forældres død tvinges han ind i et formynderskab af forældrene til Dudley, og de benytter enhver lejlighed til at overbevise Harry om deres stærke modvilje mod ham.

Man kan sige, at Harry Potter er en kopi-version af Francis Bacon, der var et uønsket barn af Elizabeth I og Robert Dudley. Francis kom ved adoption ind i vildsvine-familien, dvs. Bacon-familien. Både Francis og Harry er derfor i slægt med "vildsvin" og Dudley-familien. Kan det være et tilfælde? Eller er Rowling ved at fremstille alt på en måde, så det kan forbindes med det, der tilskrives Francis Bacon?

¹⁶ Piktografi, (lat. pikto- + gr. -grafi), billedskrift; skrift, der består af tegninger af genstande, evt. forbundet med linjer for at antyde deres indbyrdes forhold.

¹⁷ Peter Dawkins, *Arkadia*, p. 272.

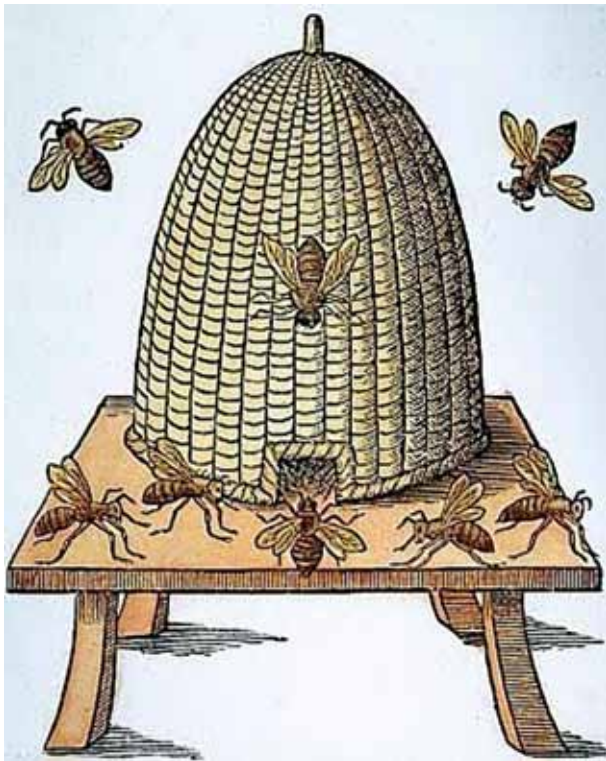
Et svar på dette spørgsmål kan man få ved at undersøge det, som Bacon-traditionen skriver om Bacons indsats. Det påstås, at Bacon planlagde og påbegyndte en forbedring af menneskers liv ved at udvikle de engelske love, det engelske sprog og uddannelser under navnet "Rosenkorsordenens genopbygningsplan". Den vigtigste del af denne indsats har været udviklingen af det engelske sprog med ord, der stammer fra latin. Den britiske historiker Alfred Dodd siger, at Bacon var helt fortvivlet over den primitive tilstand det engelske sprog befandt sig i dengang – både hvad angik ordforråd og grammatik. Ifølge Dodd gav Bacon helt bogstaveligt briterne et talesprog¹⁸, hvor han skabte nye ord og grammatiske regler.

Bacon og Rowling har en bemærkelsesværdig ens fremgangsmåde, for sådan som Bacon har udviklet ord fra latin, sådan gør Rowling det også i Harry Potter-bøgerne. Og sådan som Bacon ønskede at skabe et litterært publikum, på samme måde har Rowling ønsket at inspirere til læsning og skrivning i al almindelighed. Det er absolut tænkeligt, at Rowling har et godt kendskab til Bacon-traditionen og de forskellige områder, som den har berøring til.

Et sådant område er Frimurerordenen, der tidligere er beskrevet som en del af den vestlige esoteriske tradition og muligvis også er en del af Bacon-traditionens æra. Det er interessant, at der også findes berøring til Frimurerordenen i Rowlings Potter-bøger. F.eks. fører en spiralformet trappe op til rektorens kontor på Hogwards. Denne spiralformede trappe er et velkendt frimurersymbol, der for det meste ses i relation til frimurernes vildsvinejagt, og det anvendes også til at symbolisere den opadgående åndelige vej i Den Blå Loges 2. grad.

¹⁸ Alfred Dodd, *Francis Bacons Personal Life Story*, p. 136.

Hogwards rektor Albus Dumbledore er endnu en hentydning til Frimurerordenen. Hans navn har lighed med Double D'Or eller "double gold" (d'or er fransk for "af guld"). "Double gold" kan være en henvisning til Frimurerordenens dobbelthovedet gyldne ørn, der er symbolet for ordenens 33. grad. Det højeste niveau, der kan opnås i det skotske ceremonielle system, er denne æresbevisning, der kan sammenlignes med frimurerkvalifikationerne, når medlemmerne har opnået 32. grad på normal vis. Hvis Dumbledore i virkeligheden er en Double D'Or, så er han en højtstående frimurer, der er indviet i alle hemmeligheder og ritualer i frimurertraditionen. Denne rang repræsenterer både en antagelse og den kendsgerning, at navnet Dumbledore desuden har relation til et gammelt engelsk ord – dumble-bee, der betyder humlebi.¹⁹ Denne etymologiske (og

entonologiske²⁰) relation kan forekomme ubetydelig, hvis det ikke var for den kendsgerning, at i frimurersymbolikken har bikuben en vigtig plads, og den kan være et symbol for selve logen. Det vil sige, at hvis Dumbledore symboliserer en humlebi (d'or igen), så er han en "gylden bi", eller et anerkendt og højt indviet medlem af Frimurerordenen.

Endnu et frimurertema viser sig i den første Harry Potter-bog i form af et enormt stort skakbræt, hvor Harry og hans to venner må spille et dødsens farligt spil skak med særligt store levende og ubehagelige konger, dronninger, løbere og bønder osv. Skakbrættet er konstrueret med skiftende sorte og hvide felter, som netop er den form for gulvbelægning, der findes omkring arbejdstavlen eller alteret i Frimurerordenens logesale.

¹⁹ Davis Colbert, *The Magical Worlds of Harry Potter*, p. 56.

²⁰ Insektforsker eller insektskyndig.

Alle henvisninger til Vestens esoteriske tradition i Harry Potter-bøgerne vil være mangelfulde uden at nævne et andet berømt navn, der kun vises i ubetydelig og tilsløret form i tredje bind – *Fangen fra Azkaban*. Mønstret i alle Harry Potter-bøgerne er, at de altid begynder med et nyt skoleår på Hogwards. De studerende får udleveret en liste over det pensum, de skal studere i løbet af året. Tredje års studieliste har overskriften "*Tydelligør Fremtiden*" – det er en fiktiv opgave om kunsten at forudsige – det forklares af en vis Cassandra Vablatsky.²¹ Det er nemt at se ligheden med det rigtige navn på personen H.P. Blavatsky (billedet), der sidst i det 19. århundrede forfattede de toneangivende og informative litterære værker *Isis Unveiled* og *Den Hemmelige Lære* og grundlagde *Det Teosofiske Samfund*. Det påstås, at hun var det menneske, der sammen med sine tilhængere, der i allerhøjeste grad påvirkede og prægede dannelsen af Den Nye Tidsalders grupper.

Sammenfattende kan man sige, at udvalgte elementer af Vestens esoteriske tradition er blevet inkluderet i Harry Potters verden, for de åndelige traditioner har uden tvivl spillet en rolle i indholdet af de situationer, der er dramatiseret i Harry Potter-bøgerne.

Antydninger om principperne i Den Nye Tidsalders tænkning

Harry Potters og Hogwards magiske verden er i høj grad tiltalende, for man behøver bare at nævne postadressen til post-uglen, som derefter omgående bringer brevet ud. Tænkning og handling smelter hele tiden sammen, og det virker frustrerende for de fundamentalistiske kritikere, der skiftevis udtænker stive paradigmer ved tegnebrættet og helt konkret føler sig utilpas af denne fantastiske Harry Potter-verden med spændende og ofte også farlige metafysiske muligheder. Så godt som på hver side i bøgerne er der beskrivelser af relationen mellem tænkning og virkelighed.

Et særligt dramatisk eksempel kan vælges ud af mange. Det vedrører en vigtig uddannelsesmæssig episode i 3. bind – *Fangen fra Azkaban*. I denne episode skal de studerende helt bogstaveligt lære at styre deres tanker, mens de udtaler magiske formler for at undgå en uønsket manifestation.

Undervisningen begynder med, at de skal forestille sig et væsen, der kaldes en *boggart*. Det er en skrækindjagende figur, der er påvirket af mørkets kræfter. Boggarten kan manifestere sig i mange forskellige skikkelser afhængig af de studerendes karakter og af, hvor frygtelige og negative de erindringer er, som de selv har lukket ind ad bagdøren i deres tanker. De studerende skal lære at fordrive den skrækelige boggart ved at afvise at blive påvirket af dens ondskabsfulde udseende. I stedet skal de studerende – mens de ser direkte på dette væsen – samle åndsnærværelse

²¹ J.K. Rowling, *The Prisoner of Azkaban*, p. 53.

nok til at fremsige besværgelsen "Riddikulus". Det gør denne boggart kraftløs og reducerer den til et ubesjælet og forvitret produkt. Med andre ord skal de lære at fremsige de besværgelser, der får alt negativt til at forsvinde – også deres egne eventuelle uhensigtsmæssige tanker.

Så snart boggartens mørke kræfter er blevet overvundet, må Hogwarts studerende lære at manifestere en "Patronus" – dvs. en beskyttelsesbesværgelse. Den frase, der kan manifestere denne kraftfulde beskyttelse lyder "Expecto Patronum" – det er en variation af en latinsk sætning, der betyder "*Jeg venter en vejleder*"²², men set med engelskvenlige øjne betyde den "*Vent på din Fader*", som f.eks. Gud Faderen. Det er faktisk en reminiscens fra den populære aforisme "*Vent et mirakel*", og det er det, det betyder på Hogwarts. Hvis de studerendes tanker er urolige eller ændrer sig til ængstelse og frygt, så kan anvendelsen af patronus-formlen åbne for, at en boggart med mørke kræfter får overtaget og skræmmer alle fra vid og sans. For at undgå denne ekstremt ulykkelige situation må de studerende holde deres tanker koncentreret om den tilsigtede manifestation – den beskyttende besværgelse – og fastholde en absolut forventning eller tro på, at beskyttelsen reelt er der. Det vil gå op for de studerende på Hogwarts efter oplevelsen med boggarten og patronus, at de har lært, at tanker og ord bogstaveligt talt skaber de tilstande, som de møder i alle organisationer, der står for Den Nye Tidsalders åndelighed.

22 David Colbert, *The Magical World of Harry Potter*, p. 111.

Ord som skabende kraft spiller altid en aktuel rolle i Harry Potter-bøgerne. Hogwards studerende bruger ufatteligt mange timer på at lære den rigtige brug af magiske ord og sætninger, der er sammensat til at fuldføre mange vigtige opgaver. Læserne støder på ord, som "Riddikulus", der ikke alene gør boggarten kraftesløs, men også reducerer den til en vittighed, (at kunne more sig er en god metode mod depression). "Impedimenta" er et ord, der standser hvem eller hvad, der er uønsket. "Obliviate" skaber glemsomhed. "Expelliarmus" afvæbner en modstander ved at tvinge den magiske tryllestav ud af modstanderens greb. "Petrificus Totalus" medfører, at målet krystalliserer og bliver ubevægeligt. Og "Deletrius" får ting til at forsvinde. Det er bare nogle få eksempler. Når de studerende mestrer disse ord, får de en kraft, så de kun behøver at udtale det aktuelle ord, og straks bliver det aktiveret og udført.

Om spændingsfeltet mellem det gode og det onde

Det onde fremtræder på dramatisk måde i Harry Potter-bøgerne med gennemgående handlinger, hvor der udkæmpes voldsomme kampe mellem det, der helt tydeligt er de gode kræfter, og det, der er de onde kræfter. Dette kan for nogle læses vedkommende synes som om dette synspunkt i Harry Potter-bøgerne adskiller sig væsentligt fra Den Nye Tidsalders åndelighed. Men det er ikke nødvendigvis tilfældet, for der findes en bestemt lighed mellem den type af ondskab, der er dramatiseret i Harry Potter-bøgerne, og det man kan læse om i Alice A. Baileys litterære værker.

At ondskaben lurer i baggrunden af episoderne bliver læseren meget tidligt klar over, for i en af de første episoder oplyses det, at Harry Potters unge forældre er blevet dræbt af en koldblodig magiker ved navn Voldemort. Voldemort er et symbol på det onde, og han er til stede i alle bøgerne. Voldemort skabte glæde i hele det magiske samfund, da hans legendariske terror-regime kom til et kraftig og uventet endeligt, så han ikke var i stand til at suge livet ud af babyen Harry Potter. På trods af en dramatisk og gådefuld svækkelse fortsætter Voldemort alligevel med at eksistere, men kun som et omtåget og ondsindet væsen, der forsøger at suge

vitalitet fra andre mennesker i sin jagt efter selv at undgå døden. Endelig prøver Voldemort at genvinde sin magt, så han kan nedbryde det lykkelige liv, som hele det internationale mystikersamfund nyder. Alle føler en evig trussel og lever med frygt for, at Voldemorts terror-regime vil vende tilbage.

Voldemort

Modstanderne mod den barske Voldemort og hans følgesvende finder man hos alle de venligtsindede og sympatiske mennesker i magiker-samfundet. Det inkluderer Harry Potter og hans venner og støtter og naturligvis den fortræffelige Albus Dumbledore, rektor på Hogwards. Dumbledore står for alle gode retninger. Det kan være magiske indfald kombineret med godhed – uanset om det er i morsomme lege, i sjov, i eventyr eller i ægte respekt og tolerance over for andres holdninger og særheder.

At Dumbledore har indtaget en modig holdning imod de mørke og onde kræfter, der huserer i magiker-samfundet, er beskrevet meget tydeligt på de første sider i *De vises Sten*. Der opdager læseren, at Hogwards rektor har kvalificeret sig til en høj stilling i magikernes verden ved at overvinde en af mørkets herre ved navn Grindelwald.²³

Det fremgår helt tydeligt af Rowlings tekster, hvornår handlingen aktiverer det onde, og hvornår det gode fremmes, for hun er meget opmærksom på at beskrive de forskellige episoder – ikke alene ud fra et handlingsforløb, men også ud fra en mere psykisk og etisk synsvinkel.

Sammenfatning

Af ovenstående fremgår det, at Rowling-bøgerne indeholder vigtige emner, der kun vil kunne opfattes af voksne, for Rowlings rollebesætning og episoder giver ikke kun udtryk for de bestående vestlige esoteriske traditioner eller de metafysiske begreber – f.eks. at tro og tænkning er betingende for holdninger – men hun skaber også på indsigtfuld måde eftertanke i relation til de kampe, der udkæmpes i det enkelte menneskes egen verden. Visse dele af disse åndelige emner har den ortodokse religion lagt til side, men de indeholdes i Den Nye Tidsalders åndsvidenskabelige forståelse, der ser det esoteriske stof ud fra nye synsvinkler. Hidtil har man opfattet dem som alternative synspunkter og tanker, men hvis disse begreber spredes ud til ca. 22 millioner voksne læsere, så vil dette alternativ ændre sig til at blive viden.

Efterhånden som Potter-bøgerne udbredes og populariteten fortsætter, så vil den brede befolkning have mulighed for at afprøve, hvilke begreber i Den Nye Tidsalders åndelighed, der bør indgå i den almindelige trosretning. Resultatet vil blive, at de vestlige esoteriske traditioner og grupper bliver samlet. Ligesom i den spændende fantasiverden, som Rowling har opfundet, på samme måde vil denne proces kunne blive en helt smertefri indsats.

23 J.K. Rowling, *Harry Potter and the Sorcerers Stone*, pp. 102-103

VidsomsNettet
www.vidsomsnettet.dk